

heemkunde kring
DE VIERSCHAER
WOUW

3/4-'98

De Wouwse Lambertschool

13. In gesprek met... Piet Goossens

Piet Goossens ging in 1928 naar de kleuterschool bij de zusters in 'het Nonnenbaantje'. Na twee jaar kleuterschool vertrok hij in 1930 naar de Lambertusschool aan de Schoolstraat. In 1993, toen hij in Roosendaal woonde, vertelde hij, kort voor de reünie die werd gehouden van oud-leerlingen van de Lambertusschool, over zijn schooltijd.

Piet Goossens wist nog precies bij wie hij allemaal in de klas zat op de Lambertusschool. In de eerste klas was het juffrouw Meyers. In de tweede klas kwam hij bij meester Withagen en een jaar later ging hij over naar de klas van meester Mossevelten. In de vierde klas zat hij bij meester Hanssen. Volgens Piet Goossens ging hij daarna naar meester Jan Baeten en dat was zijn onderwijzer vanaf de vijfde tot en met de achtste klas. In de ogen van Piet Goossens was het een echte bruut, die hij altijd 'schele Jan' noemde.

„We zaten in die tijd met zo'n 36 kinderen in de klas. Het ging er op de Lambertusschool flink streng aan toe. Wij kwamen altijd op klompen naar school, maar die mocht je in de klas niet dragen. Daar moest je op je kousen lopen of op pantoffeltjes,” herinnerde hij zich.

Hij vertelde verder over de school, met rechts van de voordeur drie lokalen en achterin de gang het schaftlokaal. Midden in de gang was het kolenhok met daarin ook de lange ladder waar je mee naar een luik kon klimmen dat uitkwam op de zolder. Aan het linkereinde van de gang had je de bibliotheek, maar daar zat ook de zevende en de achtste klas. Na die zevende en achtste klas was er in de avonduren ook een vorm van vervolgonderwijs.

In elke klas stond een kachel met daar omheen een scherm om de leerlingen achter in de klas te beschermen tegen de straling van de kachel. Het plein herinnert hij zich als bestraat met keien en zonder bomen. Rond het plein stonden grote hekken. Vanaf de toegangspoort liep een bestraat

pad naar de Doeldreef en een baantje van koolas naar de Nieuwstraat. Op het plein was over de volle breedte een afdak waar de kinderen bij slecht weer konden schuilen. Er was ook een schooltuin en die was eigenlijk bedoeld om de boerenjongens alvast wat te leren over groenteteelt en andere zaken.

Hoewel Piet Goossens dat zelf niet meer mee heeft gemaakt, wist hij te vertellen dat de school in de oorlog regelmatig bezet was door Duitsers en dat er ook tijdens de bevrijdingsmaanden geen les werd gegeven. De kinderen weken dan uit naar plaatselijke cafés.

Vakken

De vakken die werden gegeven weken niet veel af van de vakken die tegenwoordig aan bod komen in de basisschool. Naast lezen, taal en rekenen werd er aardrijkskunde, natuurkunde en geschiedenis gegeven. „We kregen ook wel eens les buiten de school. Dan gingen we de 'Blookes' in en dan werd er verteld over het weer en de wolken, de maanstanden en de planten die we onderweg zagen.”

Eén keer per maand werd er gymnastiek gegeven. Zo'n les bestond meestal uit lopen en voetbal en soms kwam de rekstok er aan te pas. Zingen gebeurde aan de hand van 'cijfernooten' en de kinderen moesten vooral volkswijsjes en christelijke liedjes leren.

Als er godsdienstles op het rooster stond, kwamen de kapelaans Oomen en Van Etten langs om de kinderen het nodige te leren. Tegen de Plechtige Communie aan het eind van de schoolloopbaan, kwam pastoor Wolters zelf de kinderen het nodige bijbrengen. Voor de Eerste Heilige Communie moesten de kinderen naar de zusters in de Kloosterstraat. Die hadden daar 'leering' als voorbereiding op dit feest.

„Er waren allerlei dingen die nu op de scholen al lang zijn afgeschaft. Zo moesten we elke eerste donderdag van de maand te biechten als voorbereiding op de mis met communie op de eerste vrijdag van de maand. In de klas werd ook geregistreerd hoeveel keer de kinderen naar de kerk waren geweest en als het feest van het Heilig Hart was, moesten we rondom het Heilig Hartbeeld in de gang van de school met zijn allen

zingen. En wij moesten ook op zaterdag nog naar school," gaf Piet Goossens aan.

Volgens hem liep in die tijd het schooljaar nog van 1 januari tot 1 januari en niet zoals tegenwoordig van 1 augustus tot 1 augustus.

Straf

Volgens Piet Goossens was hij niet één van de liefste leerlingen. Daardoor kreeg hij nogal eens straf. „De straffen waren heel verschillende. Soms moest je strafregels schrijven, dan weer in de hoek gaan staan of de klas uit. Maar je moest ook wel op je knieën voor het bord gaan zitten. Had je het erg bont gemaakt, dan moest je met je armen omhoog en soms werd daar een boek op gelegd. Een heel erge straf was, dat je in je klompen op je knieën moest gaan zitten en dat deed flink pijn," herinnerde Piet zich. Hij wist ook te vertellen dat kinderen soms voor straf in het kolenhok werden opgesloten en dat ooit één van de leerkrachten vergeten was om een kind terug naar huis te sturen. Dat zou volgens Piet Goossens heel wat consternatie hebben gegeven.

Drie keer per jaar kwam er een rapport. Met pasen, net voor de zomervakantie en net voor kerstmis. Dat kerstrapport diende tevens als overgangsrapport, want per 1 januari ging je naar de volgende klas. „Die rapporten waren bruine en grijze kaarten. De belangrijkste vakken, althans dat vonden de onderwijzers en de meeste ouders, waren gedrag, netheid en vlijt en direct daarachter kwamen kerkbezoek en verzuim."

Over de schoolfoto's vertelde Piet dat er jaarlijks een fotograaf kwam. Die maakte dan niet alleen een klassenfoto, maar ook wel eens individuele foto's van kinderen in de schoolbank. Dan werd tevoren wel gekeken wie zo'n foto zou willen kopen, want kinderen van arme ouders werden zonder meer overgeslagen.

Toen Piet in zijn herinnering teruggroef, kon hij ook nog wat sfeerbeelden oproepen. De kroontjespennen waar mee geschreven werd, de inktpotjes met de schuifjes waarin de pot omhoog gedrukt kon worden. De meester die regelmatig met de grote inktfles door de klas ging om de potjes te vullen en de ouderwetse inktlap waar de pennen aan afgeveegd en schoongemaakt konden worden.

Ook van zijn medeleerlingen kon hij er zich nog heel wat herinneren, zoals Rinus en Kees Trouw, Marijn Heijnen, Adrie en Leo Krinkels, Kees Konings, Toon Jongeneelen, Peer en Ko van den Berg, Chr. Verbraak, Jan van Steenpaal, Janus Aarts en Sjef Claassen. Van enkele andere kinderen wist hij alleen nog de bijnaam, maar niet meer de eigen naam.

„Als ik er op terugkijk was het een mooie tijd, maar toen ik op school zat, vond ik er niet zoveel aan, ik was niet zo'n 'leerder'," besloot Piet Goossens in 1993 zijn relaas.

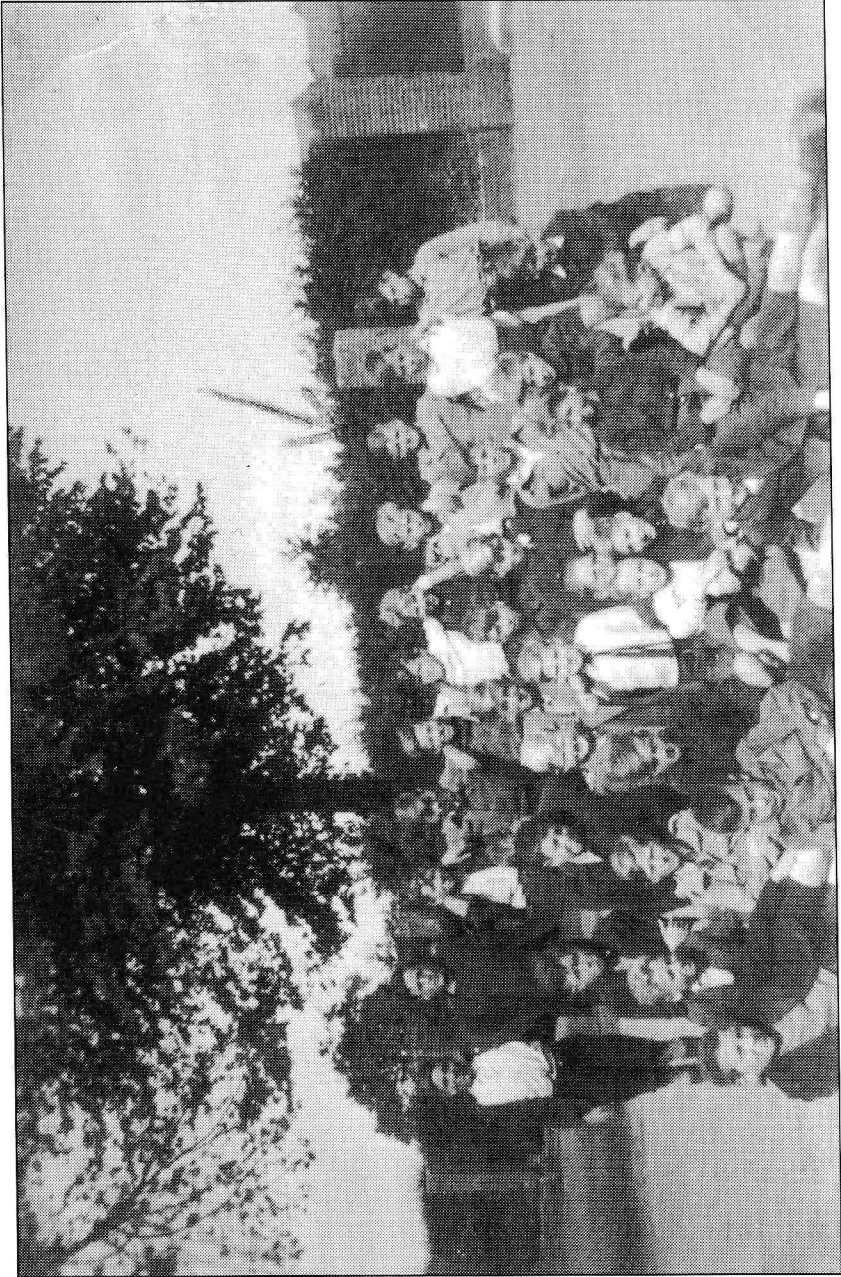
Lambertusschool - 4^e of 5^e klas - 1946

De klas van meester Frans Koolen. De foto werd gemaakt in het tweede lokaal in de linkergang van het Lambertusgebouw.

De leerlingen staan vermeld per bank, eerst de leerling die links in de bank zit en daarna de leerling die rechts zit. De voorste rij: Kees van Gaans en Willem Mulders, Kees Elst en Rinus Heijnen, Adrie Mens en Kees Somers, Geert Rommens en Wim van Dongen, Jan van Loon en Geert van de Burg. Alleen in een bank: Janus Aarts.

Tweede rij: Piet Moerkens en Wim Schuurbijs, Piet van Oers en Adrie van Meel, Wim van de Kastele en Jan Buijk, Kees van Dongen en Rinus Luijks, Flor Potters en Rinus de Regt. Achterste rij: Christ van de Berg en Piet Beks, Rinus Sebregts en Jac. van Tiggelen, Jac Maas en Janus Maas, Jan Mulders en Jan Buijsen.

Staannd v.l.n.r.: Jan van Meel, Jan Schoonen, Adrie van Luijk, Adrie Heijnen, Adrie Buijk, Johan Coppens (vooroverhangend), Rinus Buuron, Adrie van Dongen, Sjaan Buijk, Kees Linders, meester Koolen, Kees Besters. (Foto collectie: Jan van Loon, Roosendaal)

Lambertusschool - 7^e of 8^e klas - 1946

Een foto van de zevende en achtste klas van de Lambertusschool. De staande leerlingen zaten in de 8e klas, de andere kinderen in de 7e klas.

Voorste rij liggend v.l.n.r.: Jan van Loon, Timmermans en Jan van Gastel.

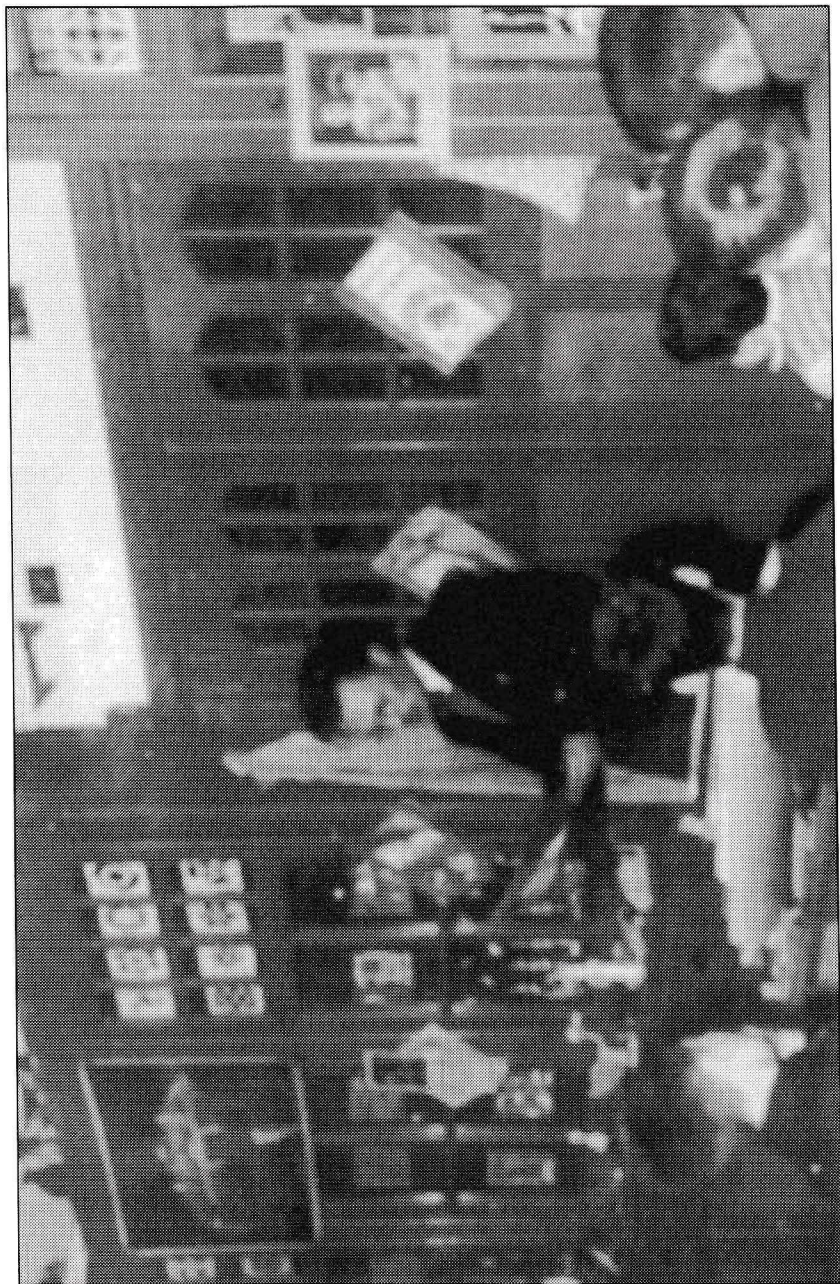
Zittend tweede rij v.l.n.r.: Jan Kerstens, Piet de Bruijn, ? , Henk Gerritsen, Adri Bastiaenen, Louis Veraart en Jan Boden.

Derde rij geknield v.l.n.r. ? , Jan Timmermans, Vos, Piet Huijgen, half zichtbaar is Adri Goossens.

Vierde rij geknield v.l.n.r.: De onzichtbare leerling is vermoedelijk Luijckx, Piet Kerstens, Oomen, Geert Elst, Piet van Gaans en ? .

Achterste rij staand v.l.n.r.: Jan Schoonen, Kees Mulders, Willem van Dongen, Fons Siebelink, Harry Koen, Piet van Tiggelen, Tinus van Ginneken, Jan van Dorst, Rinus Hertogh, Adrie Coppens en Adrie van der Heijden.

(Foto collectie Rinus Hertogh-Breda)

Lamberfusschool - 7e en 8e klas - ±1950
 Meester van Geel in de zevende en achtste klas. Deze klas was gevestigd in het lokaal tegen de Doeldreef. De namen van de kinderen zijn niet bekend. (Collectie René Hermans-Wouw)

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankcentrale "Wouw" B.V.

